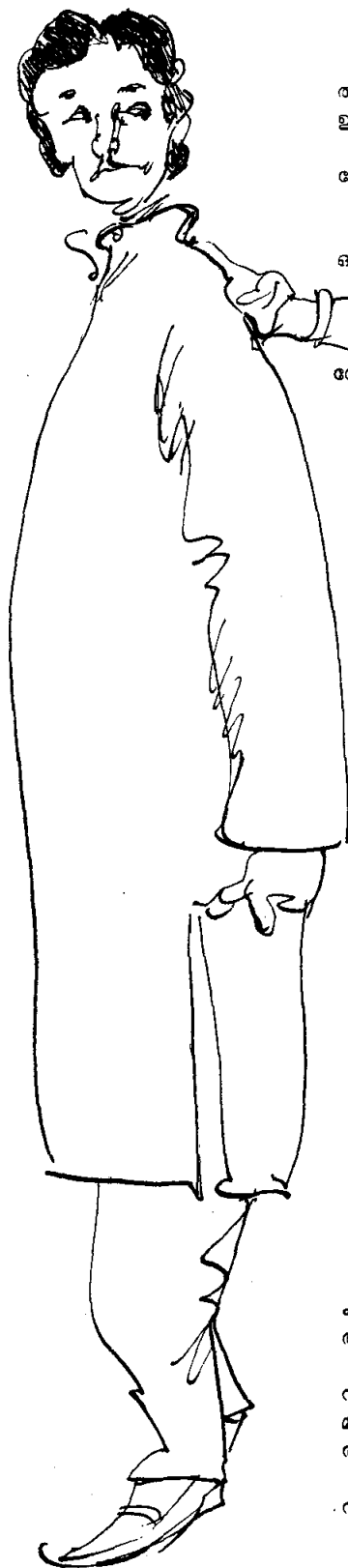

ശിരസ്സ്

ജഗത്സാധാരണമായിട്ടുള്ള ഉച്ചയ്ക്കു കൈ
ത്തിലൂടെ ഇഴഞ്ഞിഴഞ്ഞു നിങ്ങളുമോൾ എന്നെ
ഉണർത്തിയത് ആരാണെന്നറിഞ്ഞില്ല.

നിലയില്ലാക്കയത്തിൽ കിടന്നു നോക്കിയ
പ്പോൾ എന്റെ സഹോദരിയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

ചേട്ടാ പുറത്തൊരാൾ വന്നു നില്ക്കുന്നു.

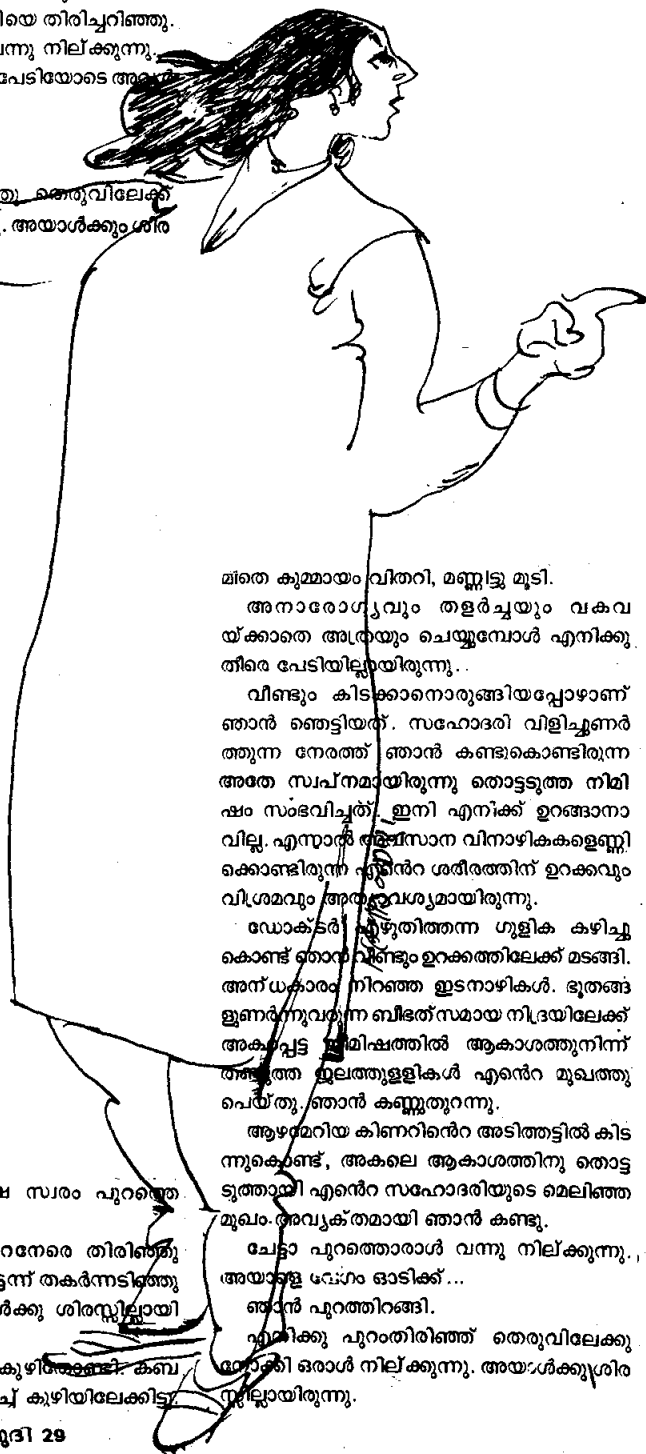
ഞാൻ എഴുന്നേറ്റപ്പോൾ പേടിയോടെ അകത്തേക്ക്
ഓർമ്മപ്പെടുത്തി.

അയാളെ ഓടിക്ക.

ഞാൻ പുറത്തിറങ്ങി.

എനിക്ക് പുറംതിരിഞ്ഞു തെരുവിലേക്ക്

നോക്കി ഒരാൾ നില്ക്കുന്നു. അയാൾക്കുശ്രീ

മിതെ കുമ്മായം വിതറി, മണ്ണിട്ടു മുടി.

അനാരോഗ്യവും തളർച്ചയും വകവ
യ്ക്കാതെ അത്രയും ചെയ്യുമ്പോൾ എനിക്ക്
തീരെ പേടിയില്ലായിരുന്നു.

വീണ്ടും കിടക്കാനൊരുങ്ങിയപ്പോഴാണ്
ഞാൻ ഞെട്ടിയത്. സഹോദരി വിളിച്ചുണർ
ത്തുന്ന നേരത്ത് ഞാൻ കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്ന
അതേ സ്വപ്നമായിരുന്നു തൊട്ടടുത്ത നിമി
ഷം സംഭവിച്ചത്. ഇനി എനിക്ക് ഉറങ്ങാനാ
വില്ല. എന്താൽ ഭയം സാന്നിധ്യം വിനാശികകളെണ്ണി
ക്കൊണ്ടിരുന്ന എന്റെ ശരീരത്തിന് ഉറക്കവും
വിശ്രമവും അതേവശമായിരുന്നു.

ഡോക്ടർ എഴുതിത്തന്ന ഗുളിക കഴിച്ചു
കൊണ്ട് ഞാൻ വീണ്ടും ഉറക്കത്തിലേക്ക് മടങ്ങി.
അന്ധകാരം നിറഞ്ഞ ഇടനാഴികൾ. ഭൂതങ്ങൾ
ജ്വലിക്കുന്നവരുന്ന ബീജസ്ഥമായ നിദ്രയിലേക്ക്
അകപ്പെട്ട മിമിഷത്തിൽ ആകാശത്തുനിന്ന്
തെളുത്ത ഇലത്തുള്ളികൾ എന്റെ മുഖത്തു
പെയ്തു. ഞാൻ കണ്ണുതുറന്നു.

ആഴമേറിയ കിണറിന്റെ അടിത്തട്ടിൽ കിട
ന്നുകൊണ്ട്, അകലെ ആകാശത്തിനു തൊട്ട
ടുത്തായി എന്റെ സഹോദരിയുടെ മെലിഞ്ഞ
മുഖം. അവ്യക്തമായി ഞാൻ കണ്ടു.

ചേട്ടാ പുറത്തൊരാൾ വന്നു നില്ക്കുന്നു.
അയാളെ ഡോൾ ഓടിക്ക...

ഞാൻ പുറത്തിറങ്ങി.

എനിക്ക് പുറംതിരിഞ്ഞ് തെരുവിലേക്ക്
നോക്കി ഒരാൾ നില്ക്കുന്നു. അയാൾക്കുശ്രീ
നല്ലായിരുന്നു.

ക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ സ്വരം പുറത്തേ
ത്തിയില്ല.

ആ മനുഷ്യൻ എന്റെനേരെ തിരിഞ്ഞ്
നില്ക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. പെട്ടെന്ന് തകർന്നടിഞ്ഞു
മണലിൽ വീണു. അയാൾക്കു ശിരസ്സിലായി
രുന്നു.

ഞാൻ തുവയെടുത്ത് കുഴിഞ്ഞു കയ്യാ
ന്ധം മണ്ണിലൂടെ വലിച്ചിഴച്ച് കഴിയിലേക്കിട്ടു.

അനുഭവങ്ങൾ അഭിമതങ്ങൾ

29

ചോദ്യം:

സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെയും പരിമിതികളെയുംകുറിച്ച്, ആ സ്ഥാപനത്തിന്റെ മുൻ പ്രസിഡൻറായ സാറിന് ഏറെ അനുഭവജ്ഞാനമുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. അതെപ്പറ്റി ചിലതു പറയാമോ?

ഉത്തരം: സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം ആരംഭിച്ചുകാലത്തെ പ്രവർത്തകന്മാർ വിദൂരമായിപ്പോലും സ്വപ്നം കണ്ടില്ല. അതിനേയും വലിയ സ്ഥാപനമാകുമെന്ന്. അവരറിയാതെ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ബിസിനസ്സും അതിൽ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഭാഗഭാക്തവ്യം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. അതിന് പ്രവർത്തകർ കുറ്റക്കാരല്ലല്ലോ. വളർച്ചയ്ക്കൊത്ത് ഉയരാൻവേണ്ട ധനശേഷി ഒരിക്കലും സംഘത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു സഹകരണസംഘത്തിന് അങ്ങനെയല്ലാതെ ആകാനും വയ്യ. സംഘത്തെപ്പറ്റി സംഘം അർഹിക്കാത്ത ചില ധാരണകൾ മറുതള്ളുവാൻ വെച്ചുപുലർത്തിയത് ചിലപ്പോഴൊക്കെ തെറ്റായ വിധിയെഴുത്തിനു കാരണമായിട്ടുണ്ട്. സംഘം മലയാളത്തിലെ ആദ്യത്തെ ഇന്നു വരെയുള്ള ഏറ്റവും നല്ല പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം അച്ചടിക്കാൻ ബാങ്ക്യസ്ഥമാണെന്നും കാലാകാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന എല്ലാ നല്ല പുസ്തകങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടത് അവരുടെ ചുമതലയായിരുന്നു എന്നുമാണ് പലർക്കുമുണ്ടായിരുന്ന തെറ്റിദ്ധാരണ. അങ്ങനെ ഒരു ചുമതലയും സംഘത്തിന്റെ നിബന്ധനകളിലോ പ്രഖ്യാപിതലക്ഷ്യങ്ങളിലോ കാണാനേ ഇല്ല. ഓരോകാലത്തും സംഘത്തിലുള്ള അംഗങ്ങൾ എഴുതുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുക എന്നതു മാത്രമാണ് സംഘത്തിന്റെ ചുമതല. അത് ഏറ്റവും ഭംഗിയായി, കാര്യക്ഷമമായി അതുകാലത്തുതന്നെ നിർവ്വഹിക്കുകയും എഴുത്തുകാർക്കു കൊടുക്കാനുള്ള റോയൽറ്റി ആറാറുമാസം കൂടുമ്പോൾ വിലപനക്രമമനുസരിച്ച് കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുകയേ സംഘത്തിനു പ്രാഥമിക ചുമതലയായിട്ടുള്ളൂ. അതിലേക്കു വേണ്ടുന്ന സാധനസാമഗ്രികൾ സംഭരിക്കുക, ജോലിക്കാരെ നിയമിക്കുക എന്നിവ കൂടി വേണമെങ്കിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം. പത്തുപന്ത്രണ്ടു ശാഖകൾ സംഘാവക നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാളിനുണ്ടായതും ഇപ്പറഞ്ഞ പുസ്തകങ്ങൾ വിലക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്. സംഘാംഗങ്ങളുടെ പുസ്തകങ്ങൾതന്നെ എല്ലാം കൃത്യസമയത്ത് അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ പല വർഷങ്ങളായി സംഘത്തിനു സാധിച്ചിട്ടില്ല. എന്തിനേക്കോ

എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയും പത്നിയും ഒരു സൂപ്പർ സമ്മേളനത്തിൽ

അപ്പോൾ അങ്ങനെ എടുക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു തരത്തിലു വരാതെ നിവൃത്തിയില്ല. തരത്തിലു വരുമ്പോൾത്തന്നെ പല എഴുത്തുകാരും പിണങ്ങുന്നു. സംഘാംഗങ്ങളുടെ പുസ്തകങ്ങൾ അടിക്കാതെ കെട്ടിക്കിടക്കുന്നു എന്ന പരാതി ഒന്നങ്ങനെ. സംഘാംഗങ്ങളുടെതന്നെ മുമ്പ് അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ പുതിയ പതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാകുന്നില്ല എന്ന പരാതി ഇനിയൊരിക്കൽ. ഇതിനിടയ്ക്ക്, റോയൽറ്റി കൊടുക്കേണ്ടതില്ലാത്തതും സ്ഥിരമുഖ്യമുള്ളവയുമായ ബുക്ക് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ധനശേഖരണാർത്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ട ആവശ്യം ഒന്നങ്ങനെ. ഈ പ്രശ്നങ്ങളുടെ നടുക്കാണ് സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം—അന്നും ഇന്നും. ഇന്നുള്ളതിനെക്കാൾ മുന്നോ നാലോ മടങ്ങ് മുതൽമുടക്ക് ഉണ്ടാവുകയും അധികമായ വിഭവശേഷി നേടുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ ഏറെക്കുറെ പരിഹരിക്കപ്പെടും. ഇല്ലാത്തപക്ഷം പരാതികൾ തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കും. പ്രശ്നങ്ങൾ അപരിഹൃതങ്ങളായി അവശേഷിക്കും. ഞാൻ ഇപ്പറ

സാഹിത്യപൈതൃകം മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കണം

സംഘാംഗങ്ങൾ അല്ലാത്തവർ അവർ എത്ര ഉന്നതരായ സാഹിത്യകാരന്മാരായാൽത്തന്നെയും എഴുതുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ അവയുടെ ഗുണനിലവാരം അനുസരിച്ച് ഒന്നോഴിയാതെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ പറയുമോ? പ്രസിദ്ധീകരിക്കാതിരിക്കാനും സ്വാധീനമല്ല. കാരണം, ബിസിനസ്സിലെ വരവിനത്തിൽ അതു പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമാണ്

പുതിയ എഴുത്തുകാരോട് തികഞ്ഞ സഹാനുഭൂതിയാണ് എനിക്ക്. എല്ലാ കാലത്തുമെന്നപോലെ സാഹിത്യം രചിക്കുന്നത് ഏറിയകൂറും മൂന്നാംതരക്കാരോ നാലാംതരക്കാരോ ആണ്.

ഞാൻ ഒരു സൂക്ഷ്മപരിശോധനയ്ക്കു ശേഷമാണ് എന്ന് അഭിമാനിക്കുന്നില്ല. സംഘം ഇത്രകാലം ജീവിച്ചിരുന്നതിനിടയ്ക്ക് നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിനു ചെയ്തിട്ടുള്ള സേവനങ്ങൾ മുമ്പുള്ള ഗ്രന്ഥ പ്രസിദ്ധീകരണ രീതികളുമായി തട്ടിച്ചുനോക്കുന്നവർക്കേ മനസ്സിലാകൂ. മനസ്സിലാക്കുന്നവർ ആൾ ചര്യപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യും. എന്നുവെച്ച് സംഘം മോശപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങൾ ഓരോ ആണ്ടിലും പ്രസിദ്ധീകരിക്കാറുണ്ട് എന്ന വാസ്തവം വിസ്മയിച്ചുകൂടാ. അതിനു കാരണം, അന്ത്യ റിൽപ്പം വരുന്ന എല്ലാ സംഘാംഗങ്ങളും നല്ല പുസ്തകം എഴുതുന്നവരാകണമെന്നില്ല; അവർ എഴുതുന്ന എല്ലാ പുസ്തകങ്ങളും നല്ലതായിക്കൊള്ളണമെന്നുമില്ല; അവരുടെ പുസ്തകങ്ങളാണ് സംഘത്തിന് ഏറെയും പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടി വരുന്നത്—ഇത്രയും കാര്യങ്ങളാണ്.

ചോദ്യം: പുതിയ എഴുത്തുകാരോട് സാറിനുള്ള സ്ഥിരാനുഭൂതി എന്താണ്?

ഉത്തരം: എനിക്ക് അവരോടു തികഞ്ഞ സഹാനുഭൂതിയാണുള്ളത്. എല്ലാ കാല

നപോലെ ഇപ്പോഴും സാഹിത്യം എഴുതുന്നത് ഏറിയകൂറും മൂന്നാംതരക്കാരോട് പൊതുവെ തന്നെ ആണ്. ഒന്നാംതരക്കാർ—രണ്ടാംതരക്കാർപോലും വളരെക്കുറച്ചേ എന്നും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. സാഹിത്യചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ പഴയകാലത്തെ കൃതികൾ വളരെക്കുറച്ചുമാത്രം കാണുന്നതിനു കാരണം അത്രയും കൃതികളേ ഉണ്ടായുള്ളൂ എന്നല്ല. അതിന്റെ പലയിരിട്ട് വരുന്ന കൃതികളെ കാലം നിരസിച്ചു എന്നതാണ്. അതുപോലെ ഇന്നും സംഭവിക്കാം. അതിനാൽ ഇന്നത്തെ എഴുത്തുകാരായ യുവാക്കളെ ഒന്നടങ്കം തള്ളി പുറയേണ്ടതില്ല. നല്ല കുസ്സുകളും നാമ്പുകളും അവിടവിടെ കാണുന്നുണ്ട്. അത് വാസനാ വശാൽ ഉണ്ടായതാണ്. നാം ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തിന്റെ സ്പന്ദനങ്ങൾ അവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. വർത്തമാനകാലാവസ്ഥയോട് അവർക്കുള്ള പ്രതികരണങ്ങൾ പലതും എന്റെ തലമുറയ്ക്ക് ആസ്വദനീയങ്ങളോ സീകാര്യങ്ങളോ ആകാതെ വരും. അതിന് എഴുത്തുകാർ കുറക്കാതെ അല്പ. പക്ഷേ, ന്യായയുക്തമായിത്തന്നെ ഒരു പ്രയാസം നേരിടുന്നത് ഇന്നത്തെ യുവാക്കന്മാരിൽ പലരും നമ്മുടെ സാഹിത്യപൈതൃകം അന്വേഷിക്കാനോ മനസ്സിലാക്കാനോ അവയിൽനിന്ന് വർത്തമാനകാലത്തിന് വിലപിടിപ്പുള്ളതാകുന്ന അംശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിനോ കൂട്ടാക്കുന്നില്ല എന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടു പറയുന്നത് കുസ്സുകൾ ഉണ്ടാവാം, നാമ്പുകൾ കരിയാം എന്നതുതന്നെ. എനിക്കു താല്പര്യമുള്ള പല യുവാക്കന്മാരോടും ഞാൻ ഇതു പറയാറുണ്ട്. ഉദാഹരണം നിരത്തി കാട്ടിക്കൊടുക്കാറുണ്ട്. ഞാൻ പറയുന്നത് അവർ സ്വീകരിക്കുമോ എന്നതു മറ്റൊരു കാര്യം.

ചോദ്യം: ഇനി പോദിക്കാൻ തോന്നുന്നത് ചില ഒറ്റപ്പെട്ട ചോദ്യങ്ങളാണ്. ചില ചോദ്യങ്ങൾ നിസ്സാരങ്ങളാണെന്ന് സാഹിത്യ തോന്നിയേക്കാം. പക്ഷേ, ഒരുതരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരുതരത്തിൽ അതു പ്രയോജനപ്പെടാതിരിക്കില്ല. ആദ്യമായി ഇപ്പോഴെവിടെയും മുഴങ്ങിക്കേൾക്കാറുള്ള സാമൂഹ്യ യാണല്ലോ 'പൈങ്കിളിസാഹിത്യം' എന്ന്? ഇതിന്റെ വ്യാപനത്തിന് എന്താണു കാരണങ്ങൾ? ഈ സ്വാധീനം കുറയ്ക്കാൻ സാധിക്കുമോ?

ഉത്തരം: പൈങ്കിളി എന്ന് ആരു പേരിട്ടുവെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ആരായാലും വളരെ എളുപ്പം പ്രചാരം കിട്ടിയ ഒരു വാക്കാണ് അത്. ഇത് സാഹിത്യത്തിൽമാത്രം പ്രയോഗിക്കാവുന്ന ഒരു വാക്കല്ല. ഇന്നത്തെ ജീവിതത്തിലെ എല്ലാ ഉപഭോഗസാധനങ്ങളിലും അതു സാംസ്കാരികമായാലും കൊള്ളാം അല്ലാതായാലും കൊള്ളാം—അവയിലെല്ലാമുണ്ട്, സംഗീതത്തിലുണ്ട്, സിനിമയിലുണ്ട്, ചിത്രകലയിലുണ്ട്, നാം വാങ്ങിക്കുന്ന വസ്ത്രങ്ങളിലുണ്ട്, കഴിക്കുന്ന ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളിലുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഗുണവും പോഷണവും നൽകാത്തതും പകരമനസ്ക്കർ സ്വീകരിക്കാത്തതും ചിന്താശക്തി ഉറച്ചിട്ടില്ലാത്ത പ്രായക്കാരും തരക്കാരും നെഞ്ചിലേറി ലാളിക്കുന്നതും ആനന്ദമുള്ളതും കാലക്രമ

കാവ്യായനം

ഇനിയേതു പുനർജ്ജന്മത്തിൽ തണൽ തേടി; തളർന്നുലഞ്ഞ ഭാരവുംപേറി നടന്നുനീങ്ങുന്നു നീ? കനവുകളിൽ, കളമൊഴികളിൽ കാലം കടക്കണ്ണെറിഞ്ഞു വീഴ്ത്തിയ ചുവന്ന പൂക്കൾ വിരിച്ച സന്ധ്യയിൽ.

മലർക്കാടുകൾ, മണിനാദങ്ങൾ
മണിമേടുകൾ കടന്ന്
മഴവില്ലിൻ കുടുപൊളിച്ചു
വെൺതാരമീറങ്ങിവരുന്നു.
പുതുമോടികൾ, പുലർകാലങ്ങൾ
ദൂതദേവങ്ങൾ കടന്ന്
മൃദുഭാഷതൻ തേരിലേറി
ഊരുചുറ്റുന്നു.
വൃത്തങ്ങൾ, അലങ്കാരങ്ങൾ

സന്ധികൾ, സമാസങ്ങൾ
പുത്തുപിടിയും കിട്ടാത്ത
മുകുമാം കാടിന്റെ കറുത്ത
വടിവുകൾ കടന്ന്
നദിന്റെ നെറിവിന്റെ
വായ്ത്താരി പെറു പെരുകിയ
ഊറില്ലം തിരയുന്നു.

ഇതിഹാസങ്ങൾ, ഐതീഹ്യങ്ങൾ
പഴങ്കഥകൾ, കടങ്കഥകൾ
കൊഞ്ചിക്കുഴയുന്ന നാവിലേക്കാറി
യിറക്കുന്ന തളർന്ന നാവിന്റെ
മന്ത്രമൊഴികൾ കടന്ന്
തെല്ലാം പിഴയ്ക്കാത്ത
കല്ലുകടിക്കാത്ത
പുണ്യഗേഹം പുണരുന്നു.

ത്തിൽ ആരോഗ്യം തകർക്കുന്നതും—മാനവികമോ ഗാരിരികമോ—ആയതെല്ലാം പൈങ്കിളിയിൽപ്പെടും. സാഹിത്യത്തിലെ കൊക്കോക്കോളയോ തംസ് അപ്പോ അതുപോലുള്ള പാനീയങ്ങളോ ആണ് ഈ വക രചനകൾ. ഇങ്ങനെ ഒരു സാഹിത്യം ഉണ്ടായത് കേവലം സാദാവികമാണ്. എന്തുകൊണ്ടു സാദാവികം എന്ന് അറിയണമെങ്കിൽ കഴിഞ്ഞ കാൽ നൂറ്റാണ്ടോ അതിലധികമോ ഉള്ള കാലഘട്ടത്തിലെ നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസരംഗം പരിശോധിക്കേണ്ടി വരും. സാക്ഷരരായ സ്ത്രീ പുരുഷന്മാരുടെ സാഖ്യ വർദ്ധിച്ചു. അവരിൽത്തന്നെ പുസ്തകപാരായണത്തിൽ കൗതുകമുള്ളവരുടെ എണ്ണവും ക്രമേണ കൂടിക്കൂടി വന്നു. അവർക്ക് എന്തെങ്കിലും വായിക്കാൻ വേണം. വായിക്കുന്നതെന്തും തല്ക്കാലം അവർക്കു രസം പകരണം. ഒരു പുസ്തകത്തിലെ ഒരു അഞ്ചുപേജ് വായിക്കുമ്പോൾ അതിനുമുമ്പുള്ള പേജുകളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഓർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുക അവർക്കു വിഷമമാണ്. അന്നത്തെ ജോലികഴിഞ്ഞ് അരമണിക്കൂറോ ഒരുമണിക്കൂറോ ഇങ്ങനെ ഒരു സാധനം വായിക്കാൻ കിട്ടണം. ഈ ചിന്താഗതിയുമായി ഇവിടെ നാൾക്കുനാൾ വളർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ജനസംഖ്യയെ നാം ശ്രദ്ധിച്ചതേയില്ല. ചിലർ ശ്രദ്ധിച്ചു. കച്ചവടക്കണ്ണുള്ളവർ ഈ അവസ്ഥയെ നല്ലവണ്ണം മൃതലെടുക്കും. കഥകളും തുടർക്കഥകളും നോവലുകളുമെല്ലാം ഇക്കൂട്ടർ

ക്കു രസിക്കാൻ വകയുള്ളതെന്തോ, അതെല്ലാം ചേർത്ത് തയ്യാർചെയ്യും. ഇവ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ ആനുകാലികങ്ങളുണ്ടാക്കി. അവയിൽ വരുന്നതൊക്കെ പുസ്തകങ്ങളായി. ഒരു കൂട്ടം ഉത്താനബുദ്ധികളെ തല്ക്കാലം ഒന്ന് ഇക്കിളിയാക്കാൻപോന്ന ഈ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടായതിന്റെ പശ്ചാത്തലമിതാണ്. ഉപഭോക്തൃസമൂഹത്തിന് ആവശ്യമുള്ളതു കൊടുക്കുന്ന ഉല്പാദകന്മാർ; ആവശ്യമുള്ളതു കൊടുത്തുകൊടുത്ത് അതിനെ ഒരു ശീലമോ ലഹരിയോ ആക്കി മാറി സംസ്കാരരംഗം കൈയടക്കുകയാണ് ഇവർ ചെയ്യുന്നത്. ഇതു പരിഹരിക്കാൻ സൂത്രപ്പണികൾ ഒന്നുമില്ല. പുസ്തകവ്യവസായത്തെയും പത്രവ്യവസായത്തെയും നിരോധിക്കാനാവില്ലല്ലോ. അവരുടെ വായനക്കാർക്കിടയിൽ വിരുദ്യപ്രചാരണം നടത്തിയുയിക്കുന്നതും എളുപ്പമുള്ള കാര്യമല്ല. ഞങ്ങളും മേൽത്തരം വായനക്കാരാണ് എന്ന വ്യാജേന പൈങ്കിളിവിരുദ്യ പ്രസംഗങ്ങൾ കേൾക്കാൻ ഈ വായനക്കാർ തടിച്ചു കൂടിയെന്നിരിക്കും. പക്ഷേ, പിന്നീടും ഓടിപ്പോകുന്നത് ആ പുസ്തകങ്ങളുടെയിടയിൽ തലപുഴ്ത്തിവയ്ക്കാനാണ്. ക്രമേണ, ഏറെയും മന്ദഗതിയിൽ നല്ല വായനക്കാരുടെ മണ്ഡലം വികസനമായിക്കൊണ്ടിരിക്കും എന്ന പ്രത്യാശ മാത്രമേ. ലാക്കണ്ണുള്ള സമ്പന്നവ്യവസായികൾക്ക് മേൽക്കൈയുള്ള സമൂഹത്തിൽ നമുക്കു വച്ചുപുലർത്താനാവൂ.

(കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽനിന്നും തുടർച്ച)

കുറച്ചുദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ബാലവാടി ട്രിപ്പർ എൻ്റെ മുമ്പാകെ ഹാജരായി അറിയിച്ചു: “സാർ, സ്ഥലത്ത് അങ്ങനെ ഒരു ഷെഡ് കെട്ടുന്നത് തൊട്ടടുത്ത റബ്ബർത്തോട്ടുമുടമയ്ക്കു സമ്മതമല്ല. അയാൾ പണി തടസ്സപ്പെടുത്തി.”

“ആരാണ് ഈ റബ്ബർത്തോട്ടുമുടമ? ഞാൻ അന്വേഷിച്ചു.

“പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർ, മത്തായി.”

“മത്തായിയോ!” എന്നിങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാനായില്ല. അന്വേഷണത്തിൽ മനസ്സിലായത്, മത്തായി പണിയകുടുംബങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുവരികയായിരുന്ന വനഭൂമി ഇന്മിയുമായി ഗുഡ്വലോചന നടത്തി കൈവശമാക്കി റബ്ബർത്തോട്ടമാക്കി മാറ്റി, പണിയരെയെല്ലാം അതിരിൽ വെറും പാറക്കെട്ടുകൾ മാത്രമായ

വയനാട്ടിലെ ആദിവാസികൾക്ക് തലചായ്ക്കാ നൊരിടം ഇല്ല എന്നതല്ല പ്രശ്നം. മരിച്ചവരെ സംസ്കരിക്കാൻപോലും അവർക്ക് സ്വന്തമായി ഒരിഞ്ചില്ലെന്ന് വന്നാലോ? ക്രൂരമായ ചൂഷണത്തിൻ്റെയും പീഡനത്തിൻ്റെയും കഥകൾ ലേഖകൻ പറയുന്നു.

അമേരിക്കനത്തിക്ഷത്തിൽ ഉയർന്ന റെഡ്ഡിന്റേ നേതാവിൻ്റെ ഗർജ്ജനം എൻ്റെ ചെവികളിൽ മുഴങ്ങി.

“നിൻ്റെ അയൽക്കാരനെ നിന്നെപ്പോലെ സ്നേഹിക്കുക” എന്ന മത്തായി സുവിശേഷവും ഞാൻ ഓർമ്മിച്ചുപോയി. ഓർമ്മിക്കാൻ

സമർത്ഥനമാർ കൈയേറി കൈവശം വച്ചു സൂത്രത്തിൽ സ്വന്തംപേരിലോ ഭാര്യയുടെ പേരിലോ കൃത്രിമ രേഖകളുണ്ടാക്കി പട്ടയം വാങ്ങിച്ചു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇതൊന്നുമറിയാതെ ആദിവാസികൾ ആരെങ്കിലും മരിച്ചാൽ പതിവുപോലെ ശവം മറവു

ആദിവാസികളെ വധിയാധാരമാക്കുന്നവർ

വട്ടംസ്ഥലത്തേക്കു തുരത്തിയതാണ്. അവരെ അന്നേ വഴിവാസികളാക്കി ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നത് കുറഞ്ഞകുലിക്ക് തോട്ടംജോലി ചെയ്യാൻ ആ വിലകുറഞ്ഞ മനുഷ്യർ ഉപകരിച്ചേക്കും എന്നു കരുതിയാണ്. കൂഷ്ഠരോഗികളായി, അവശരായി മാറിയതുമൂലം അവരെ അവിടെനിന്ന് എങ്ങനെ നോക്കിക്കൊണ്ട്, ആ പാറക്കെട്ടുകൂടി എങ്ങനെ സ്വന്തമാക്കും എന്ന് ചിന്തിച്ചു വിഷമിക്കുകയായിരുന്ന മത്തായി എന്ന വന്നുകണ്ട് വീടുകൾ അനുവദിക്കാൻ മുതലക്കണ്ണീരൊഴുക്കിയത്, വീടുകളും ബാലവാടിയും ഗവൺമെന്റും സൗകര്യപ്പെട്ട മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥലത്തു നിർമ്മിച്ചാൽ അവരെല്ലാം താനേ ഒഴിഞ്ഞുപോയ്ക്കോളുമല്ലോ എന്നു കരുതിയായിരുന്നു. ഏതായാലും പണിയകുടുംബങ്ങൾ കാലാകാലമായി ജീവിക്കുകയായിരുന്ന ആ സ്ഥലത്തുതന്നെ മത്തായിയെ ധിക്കരിച്ചു കൊണ്ട് ഒരു താൽക്കാലിക ഷെഡ് കെട്ടി ബാലവാടി ആരംഭിച്ചു. പക്ഷേ, ഗവൺമെന്റ് സൗജന്യമായി അനുവദിച്ച 16 വീടുകൾ നിർമ്മിക്കാൻ ഒരു രേഖയും കൈയിലില്ലാത്ത ആ മണ്ണിൻ്റെ മക്കൾക്കു സ്ഥലമില്ല. മത്തായി പാറപോലെ ഉറച്ചുനിന്നു. കുടികിടപ്പവകാശത്തിന് ഹർജി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ മത്തായിയുടെ വക്കീൽ റബ്ബർത്തോട്ടങ്ങൾക്ക് ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമം ബാധകമല്ലെന്നു വാദിച്ചു. പണിയർക്കവകാശപ്പെട്ട സ്ഥലത്ത് റബ്ബർത്തോട്ടമുണ്ടാക്കിയ കുററം ഇനി ഏതു കോടതിയിൽ തെളിയാനാണ്! വിരുന്നുവന്നവർ അകത്ത്, വീട്ടുകാർ പുറത്തും. “അവർ ഞങ്ങളെ പാറക്കെട്ടുകളിലേക്ക് അടിച്ചോടിച്ചു!” 1973-ൽ

കാരണമുണ്ട്. എൻ്റെ ജീവിതത്തെ സ്വാധീനിച്ചു മൂന്നു പുസ്തകങ്ങളിൽ ആദ്യത്തേത് ബൈബിളാണ്. മിഷനറിമാർ നടത്തിയ ഒരു യു.പി. സ്ക്കൂളിൽ പഠിച്ചുകാലത്ത് ജീവിതത്തിൽ ആദ്യമായി വായിച്ച മതഗ്രന്ഥവും സാഹിത്യഗ്രന്ഥവും ബൈബിളായിരുന്നു. ബൈബിൾ പഠിപ്പിച്ചത് മനുഷ്യനെ സ്നേഹിക്കുക എന്നായിരുന്നു. പിൽക്കാലത്ത് വിക്ടർ യൂഗോവിൻ്റെ വിശ്വഹാനോവലായ ‘പാവങ്ങൾ’ ഉപദേശിച്ചു. മനുഷ്യരിൽ പാവങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുക എന്ന്. ഒടുവിൽ വിദ്യുതി ഭൂഷൺ ബന്ദോപാധ്യായയുടെ ബംഗാളി നോവൽ ‘ആരണ്യക’ പറഞ്ഞു. പാവങ്ങളിൽ പാവങ്ങൾ ആദിവാസികളാണ്, അവരെ സ്നേഹിക്കുക എന്ന്. റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലെ അധികാരക്കസേരയിലിരിക്കുകയായിരുന്ന ഒരുദ്യോഗസ്ഥൻ ആർക്കും വേണ്ടാത്ത ആദിവാസി രംഗത്ത് എത്തിച്ചേർന്നത് അങ്ങനെയാണ്. നന്നെ പച്ചപ്പുരമാർത്ഥവും ഓർമ്മിച്ചുപോയി. രണ്ടു മത്തായിമാർ ഉരുവിട്ടു പഠിച്ചിരിക്കാവുന്ന മത്തായിസുവിശേഷം അവരുടെ മനസ്സിലെ പാറക്കെട്ടുകളിൽ ഒരു ചലനവും സൃഷ്ടിക്കാതെ പോയതിൽ ദുഃഖം തോന്നി.

ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർക്കു വീടുവയ്ക്കാൻ സ്ഥലം ലഭിക്കാതിരിക്കുമ്പോൾ മരിച്ചവർക്കെങ്കിലും ‘ആറടിമണ്ണ്’ കിട്ടാതെ പോവുന്നതിൽ അർത്ഥശൂന്യതയുണ്ടായില്ലല്ലോ. ഏതാണ്ടെല്ലാ വില്ലേജുകളിലും അതത് സ്ഥലത്തെ ആദിവാസികൾ കാലാകാലമായി ശ്മശാനമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന സ്ഥലങ്ങൾപോലും

ചെയ്യാനെന്നിച്ഛേരുമ്പോൾ രേഖകളും പട്ടയങ്ങളും കാണിച്ചു തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന സംഭവങ്ങൾ പല ഭാഗങ്ങളിലും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ശവശരീരങ്ങളും വഴിവാസികളായി നരകിക്കേണ്ടിവരുന്ന ഗതികേട്!

കുറച്ചുവെറുക്കുവയനാട്ടിൽ ഞെർമ്മനി പഞ്ചായത്തിൽ അന്യകുത്തി എന്ന സ്ഥലത്ത് തികച്ചും നാടകീയമായ ഒരു സംഭവംതന്നെ ഉണ്ടായി. പണിയൻ തൻ്റെ കുട്ടി മരിച്ചപ്പോൾ ശവം മറവുചെയ്യാൻ അവരുടെ ശ്മശാനത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അടുത്തകാലത്ത് സ്ഥലത്തിൻ്റെ പട്ടയം വാങ്ങിച്ചുവെച്ചു കുടിയേറിക്കാൻ ശവം അവിടെ മറവു ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നു രേഖ കാണിച്ചു ശഠിച്ചു. ആ ശ്മശാനത്തിൻ്റെ മേൽ തങ്ങളുടെ അവകാശം എങ്ങനെയാണു നഷ്ടപ്പെട്ടതെന്നറിയാത്ത പാവങ്ങൾ ധർമ്മസങ്കടത്തിലായി. ശവം എന്തുചെയ്യണം? ഈ രംഗം കണ്ടു മനസ്സലിഞ്ഞ ചില മന്ത്രിമാർ രേഖ അവഗണിച്ചും ശവം അവരുടെ പഴയ ശ്മശാന സ്ഥലത്തുതന്നെ മറവു ചെയ്യണം എന്നു വാശിപിടിച്ച് ശവക്കുഴി തയ്യാറാക്കി. ശവക്കുഴിയിൽ പണിയക്കുട്ടിയുടെ ശവവച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അത്ര ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുമല്ലോ എന്നു മനസ്സുകൊണ്ടു വിഷമിച്ചുകൊണ്ടു കുട്ടിയച്ചുനം (അതായിരുന്നു കുടിയേറിക്കാൻ്റെ പേര്) കുഴിക്കരികെ ചുറ്റിപ്പറ്റി നില്ക്കുകയാണ്. മാനുന്മാർ നിർബന്ധിച്ചപ്പോൾ പണിയൻ തൻ്റെ കുട്ടിയുടെ ശവം കുഴിയിലെടുത്തു കിടത്താനൊരുങ്ങി. പിന്നെ എല്ലാവരും കണ്ട നാടകീയരംഗം പട്ടയം കൈയിലുള്ള ‘കുട്ടി’ ആ ശവക്കുഴിയിൽ